

tages med i Betragtning ved Capitelstartens Fastsettelse, og det er ganske vist min bestemte Overbeviisning, at dersom man her vil indføre saadanne Forandringer, som nu ere foreslaaede, eller man s. Ex. vil, at Capitelstarten skal sættes efter Priserne hele Aaret om, saa kommer man i en længere Tid, og maaffee for bestandigt, til at have en dobbelt Capitelstart; det er en aldeles uafviselig Consequents, som man kommer ind paa. Naaget jeg, som sagt, under denne Sags Forhandlinger allerede har antydet, at jeg i Almindelighed ikke nu vilde udtale nogen aldeles bestemt Mening med Hensyn til de ved dette Lovforslags Behandling foreliggende Spørgsmaal, saa staaer dette Punkt dog saa klart for mig, at jeg allerede nu har villet udtale mig herom.

C. C. Møller: Den ærede Rigsbogsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) har gjentaget, at der ikke kunde være nogen Grund, hvorfor man skulde beholde September Maaned, men jeg har ikke hørt nogen gyldig Grund for, at man ikke skulde beholde den. Tiendetagerne havde det jo tidligere i deres Magt at realisere deres indavlede Sæd, naar de vilde tørste og sælge i September Maaned; naar Magasinerne vare tomte, naar Bareslagerne vare rommede, kunde de altsaa, eftersom Prisen var, sælge Lidt eller Meget, ligesom de sandt, at det var dem selv beileligt og fordeelsagtigt, men nu at skyde en Maaned ud, i hvilken de tidligere, naar de havde høvet deres Tiende in natura, havde Ret til at realisere den oppebaarne Tiende, det synes mig at være ubilligt. Der er heller ikke nogen Grund, hvorfor de ikke, naar der var leveret god og reen Sæd, kunde astårste den og saa have den Fordeel, som man har ved at sælge Sædeforn; det betaler sig bedre, og, da der vistnok i Tienden er blevet leveret godt og reent Korn, saa kunde de godt sælge det for sig selv, udtørste det tidligere, og saa faae den høiere Priis, som Sædefornet ialmindelighed løber op til. Jeg paaskjønner vel den Modification, at Marts Maaned gaaer ud, men jeg maa dog alligevel udtale mig for, at der med Hensyn til Tiden ingen Forandring skeer.

Tscherning: Det er mig meget kjært, at det ærede Medlem paaskjønner denne Modification, men den staaer i fuldkommen Overensstemmelse med den Modification, som gaaer ud paa at holde Septbr. Maaned udenfor. Den ærede Rigsbogsmand forlanger en Ret, men jeg stiller imod ham en Umulighed. Naar jeg undtager Hertietinden paa Holland og maaffee paa Falster, som er noget ganske Særligt for det hele Land — thi i det Hele taget findes der ikke nogen Hertietinde — saa troer jeg ikke, at Nogen kan sige, at Høsten hertilands i almindelige Aar, og navnlig paa den Tid, hvor Tiendeforholdet er blevet ordnet, har været saaledes fremmet, at Tiendetagerne i Septbr. Maaned kunne have indsamlet deres Andeel af Tiendeydernes Høst og bragt den i Lade, tørstet og rensat den, bragt den til Marked og solgt den. Det troer jeg, man maa antage ligger i Umulighederne, saa der kan ikke være Spørgsmaal om at gjøre til Ret, hvad der er factist umuligt. Hvorledes det kan have indsnegret sig i Bestemmelsen, at Septbr. Maaned skal regnes med, det er mig ganske uforstaaeligt. Jeg skal derimod meget gjerne indromme, at det, naar vi stille os ligeoverfor Contractsforhold, som ere sluttede i Genhold til Capitelstarten, er meget vanskeligt at rokke derved, og derfor er det iaar, som det var issor, min Mening, at vi ikke kunne rette paa Affattelsen af Capitelstartsvæsenet, uden at skrive tvende Love, den ene, som angaaer alle i Genhold til Capitelstarten sluttede Contracter, og den anden, som angaaer Tiendeforholdet. Dette Lovforslag er egentlig rettet imod Tiendeforholdet og tager, saavidt jeg kan see, Alt, hvad der angaaer Contractsforholdet, som det mere Sideordnede. Det er efter min Mening en Feil ved Loven, men det er jo Noget, som let kan blive rettet derved, at den ærede Minister til 3die Behandling foreslaaer en Tilføining til Loven, som siger: Denne Fastsettelse af Capitelstarten skal ikkun gælde med Hensyn til Tienden, — og saa kunne vi senere komme til en anden Bestemmelse, som fyldestgjør den Fordring, der blev gjort af det ærede Medlem for Rbhvns. 2den Valgkreds (N. Hage), og som vistnok